

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ТРИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина п'ятнадцята

Стенограма пленарного засідання
25 березня 2025 року

Київ 2025

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ТРИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина п'ятнадцята

*Стенограма пленарного засідання
25 березня 2025 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ
Засідання перше
(Вівторок, 25 березня 2025 року)

Частина п'ятнадцята

Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...5
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...13
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку фінансової інклюзії в Україні»	...15
Повторне прийняття повернутого з пропозиціями Президента України та доопрацьованого комітетом Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання земельних ділянок для розбудови цифрової інфраструктури»	...21
Внесення змін до Закону України «Про державну службу» щодо удосконалення порядку співвідношення між рангами державних службовців і рангами посадових осіб місцевого самоврядування, військовими званнями, дипломатичними рангами та іншими спеціальними званнями та зарахування до стажу державної служби часу роботи на деяких посадах у військових адміністраціях	...22
Заява депутатської групи «Довіра» та депутатської групи «Партія «За майбутнє»	...27
Внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань адміністративної відповідальності за порушення митних правил	...28

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
25 березня 2025 року, 12 година 9 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні колеги, звертаю увагу, що згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою усі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Прошу всіх колег неухильно дотримуватися прийнятого українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні народні депутати, сьогодні, 25 березня, ми відзначаємо світле свято Благовіщення, яке символізує добро, надію та благословення. Нехай цей день принесе кожному з нас мудрість у рішеннях, мир у серцях і впевненість у майбутньому. Бажаю всім міцності, злагоди та натхнення у спільній праці задля добробуту України. Зі святом!

Шановні колеги, сьогодні відзначається День Служби безпеки України. Шановні працівники та ветерани Служби безпеки України, від імені Верховної Ради України щиро вітаємо вас із професійним святом! Ваша самовіддана служба є надійним щитом держави, наріжним каменем її безпеки та стабільності (*Оплески*). Дякуємо вам за відданість, професіоналізм і мужність. Бажаємо вам міцного здоров'я, витримки, незламної сили духу, нових успіхів у виконанні почесної місії та якнайшвидшого справедливого і довготривалого миру в нашій державі.

Шановні колеги, сьогодні день народження у наших колег народних депутатів України Анатолія Вячеславовича Костюха, фракція «Слуга народу», і Ореста Ігоровича Саламахи, теж фракція «Слуга народу» (*Оплески*). Вітаємо

наших колег! Бажаємо невичерпної енергії, звитяжної і плідної роботи на благо України.

Шановні народні депутати, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні колеги, уже 12-й рік Україна протистоїть російській збройній агресії та четвертий рік повномасштабному вторгненню окупантів. Ворог продовжує щоденні підступні повітряні обстріли території нашої держави. Зокрема вчора російські окупаційні війська завдали ракетного удару по центру міста Сум, пошкоджено житлові будинки та школи, за попередніми даними постраждало понад 90 мирних громадян, серед яких є діти.

Ми висловлюємо глибоку вдячність нашим незламним захисникам і захисницям, які мужньо боронять нашу державу. Ваш героїзм, незламна воля та відданість Батьківщині безцінні.

Шановні колеги, схилимо голови і вшануємо хвилиною мовчання пам'ять воїнів, які віддали життя за свободу України, а також усіх мирних жителів, загиблих внаслідок злочинних дій російської федерації.

(Хвилина мовчання).

Прошу сідати.

Шановні народні депутати, на засіданні Погоджувальної ради ми домовилися надати час (до 3 хвилин кожному) для виступів уповноважених представників депутатських фракцій і груп. Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи. Будь ласка, колеги, записуємося на виступи.

Слово надається народному депутату Кучеру Миколі Івановичу, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

КУЧЕР М.І., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 17, Вінницька область, самовисуванець). Прошу передати слово Ларисі Білозір.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лариса Миколаївна Білозір. Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Депутатська група «Довіра», Вінниччина. Шановні народні депутати! Шановні українці! Сьогодні хочу звернути вашу увагу на антиконституційний та антиосвітнянський законопроект [№ 13120](#), розроблений Міністерством освіти і науки України, який минулого тижня був внесений руками народних депутатів до Верховної Ради. Прошу освітян, батьків, колег народних депутатів звернути увагу на цей законопроект, адже, як кажуть, емоції переповнюють, і вони, на жаль, зовсім не позитивні. Цей проект Закону з гарною

назвою «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо вдосконалення механізмів формування мережі ліцеїв», по суті, означає позбавлення конституційного права великої частини дітей, особливо в сільській місцевості, на повну загальну середню освіту за місцем їх проживання. Ідея авторів – максимальна економія коштів і нібито підвищення якості освіти, але я категорично проти економії на дітях та їх майбутньому.

Відповідно до запропонованого законопроекту наповнюваність класів старшої школи має становити не менше ніж 24 учні та не менше ніж чотири класи на паралелі. Отже, в 10-12 класах ліцеїв з 2027 року має бути не менше 288 дітей. Колеги, 288 дітей! Інакше держава перестане такі ліцеї фінансувати. У такому разі громада, на думку авторів, може взяти на утримання ліцеї, це повністю ляже на плечі громади. З впевненістю вам скажу, що це не по силах нашим громадам. Через великі видатки вони будуть змушені закрити старшу школу. Сільські, селищні, навіть частина міських громад не зможуть відповідати такому драконівському критерію. У нас, колеги, нагадую, майже 1 тисяча сільських і селищних громад.

На сьогодні діє досить непоганий закон 2021 року тих самих авторів, який ми підтримали і в якому говориться про те, що для ліцеїв достатньо двох класів за трьома профілями навчання на рівні профільної середньої освіти. Громади затагнули паски, створили плани, досить болісно позакривали школи. І що ми маємо нині? Ми кажемо, що вони навіть не можуть мати одного ліцею в громаді, тому що немає 300 дітей у старшій школі.

Колеги, закликаю вас не те, що не підтримувати у Комітеті з питань освіти, науки та інновацій цей законопроект, а навіть не вносити цей «позор» на розгляд Верховної Ради. Якщо коротко, то тут тільки обурення на місцях, як правило, з використанням міцних слів. Колеги, прошу вас не підтримувати і не вносити на розгляд залу цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народна депутатка Скороход Анна Костянтинівна, група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

СКОРОХОД А.К., *член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»).* Шановні колеги! Хочу порушити дуже цікаве питання, я в це не вірила, але до мене звернулося надзвичайно багато людей. Чи цікавилися ви бюджетами окупованих громад? Зачитаю вам, я вчора декілька годин вивчала ці бюджети: Авдіївка – 132 мільйони гривень, Волноваха – 70 мільйонів, Вугледар – 205 мільйонів, Маріуполь – 919 мільйонів (майже 1 мільярд гривень), Мирне – 9 мільйонів, Рубіжне – 170 мільйонів, Сєверодонецьк – 544,5 мільйона, Старобільськ – 578 мільйонів, Попасна – 101 мільйон, Лисичанськ – 658,5 мільйона, Кременна – майже 175 мільйонів гривень. Я можу продовжувати цей список ще довго.

Знаєте, на що витрачаються кошти бюджетів? На житлово-комунальне господарство (ЖКГ). Як вони це ЖКГ доглядають? Через супутники, інтернет, чи як? Як витрачаються гроші? Ви бачили заробітні плати і заробітні фонди? Більшу частину цих бюджетів становлять заробітні плати, тобто кошти для утримання виконавчих комітетів. Колеги, це дармоїдство, люди втратили все, у нас купа внутрішньо переміщених осіб, які отримують від держави 2 тисячі гривень. Це знущання над людьми, на ці гроші неможливо вижити! А ми витрачаємо мільярди. Колеги, мільярди гривень спрямовуються на утримання територій, які окуповані. Це як? Це просто викидання грошей та знущання над людьми.

Ми маємо це все переглядати. Люди з окупованих територій можуть працювати за своїми спеціальностями на неокупованих територіях. У нас що, достатньо вчителів чи лікарів, у нас заповнені всі галузі ЖКГ і всі управління? Ні, у нас є робочі місця. То для чого ми просто утримуємо людей, які нічого фактично не роблять? Колеги, чому голови територіальних громад, яких немає, отримують зарплати по 100 тисяч гривень? Чому люди без нічого, а ми цим займаємося? Це треба переглядати.

Я дуже прошу подивитися всі ці бюджети, на що мільярдами витрачаються бюджетні кошти. Краще віддайте їх на армію або людям, які втратили все.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, від фракції «Голос» – Костенко Роман Васильович.

Але перед виступом Романа Васильовича я прошу вашої уваги на екран, шановні колеги.

(Трансляція відеозапису).

Ну, а той час, який залишився, – будь ласка, Романе Васильовичу. Вітаємо вас! Ще раз вітаємо Службу безпеки України!

Будь ласка, Романе Васильовичу.

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Хочу, користуючись нагодою, привітати працівників Служби безпеки України із професійним святом *(Оплески)*. Зізнаюся, я вітаю їх майже щодня, щоправда не зі святом, а з реальними бойовими успішними операціями. Представники Служби безпеки регулярно поширюють відео з проведеними успішними бойовими операціями на різних напрямках і в різних регіонах. Це тяжкий труд, що заслуговує на глибоку повагу.

Щойно на відео ви побачили, як можуть і вміють воювати співробітники Служби безпеки України, воювати не тільки в тилу, а й на інформаційному,

контррозвідувальному та фізичному фронтах на рівні найкращих підрозділів сил безпеки і оборони.

Сьогодні служба проходить трансформацію, формується її нова філософія. Багато молоді прагне стати частиною цієї структури. Серед співробітників та керівництва викристалізуються нові таланти. Тому, користуючись нагодою, я хотів би від нас усіх побажати Службі безпеки України подальшого натхнення, перемоги, щоб усі її досягнення були спрямовані на подальші зміни в системі безпеки України (*Оплески*).

Дякую вам. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вінтоняк Олена Василівна, фракція «Слуга народу».
Будь ласка.

ВІНТОНЯК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». Шановні колеги! Шановна президіє! Щорічно 25 березня в Україні відзначається День Служби безпеки України – професійне свято тих, хто стоїть на сторожі національної безпеки, державного суверенітету та територіальної цілісності України. Саме цього дня у 1992 році Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про Службу безпеки України», що став основою для функціонування державного органу спеціального призначення з правоохоронними функціями, який забезпечує державну безпеку.

Серед ключових напрямів діяльності Служби безпеки України: контррозвідка, участь у бойових та спеціальних операціях на фронті, захист національної державності, боротьба з тероризмом, захист інформаційної безпеки та охорона державної таємниці. Із вдячністю відзначаємо велику кількість спецоперацій, які є суттєвим внеском в оборону нашої країни. Високий професіоналізм дозволяє співробітникам Служби безпеки України виконувати надскладні бойові завдання та проводити унікальні спецоперації, серед яких знищення військової інфраструктури, техніки і особового складу ворога, активне застосування безпілотних суден, виявлення та локалізація загрози у кіберсфері.

У цей день дякуємо всім працівникам і ветеранам Служби безпеки України. Міцного вам здоров'я, незламного духу та успіхів у вашій важливій роботі на благо нашої держави! І хай буде світлою пам'ять про усіх воїнів Служби безпеки, які віддали своє життя під час захисту нашої держави та людей.

Принагідно хочу зазначити, що 26 березня відзначає 11-у річницю свого створення Національна гвардія України. Нацгвардійці пліч-о-пліч з бійцями інших формувань сил оборони вже понад 10 років виконують завдання на всіх найгарячіших напрямках.

Після початку повномасштабного вторгнення бійці Національної гвардії України обороняли і звільняли Київщину, Чернігівщину, Сумщину; вели бої на

сході, обороняючи Рубіжне, Сєверодонецьк, Бахмут; брали участь в успішному контрнаступі на Харківщині та деокупації Херсонщини; вели запеклі бої на Запоріжжі, а також разом із воїнами сил оборони захищають Покровськ та інші напрямки.

Військовослужбовці Національної гвардії України, зокрема підрозділу «Азов», становили важливе ядро оборони Маріуполя та заводу «Азовсталь». До лав бойових бригад Національної гвардії України приєдналися тисячі мотивованих добровольців. У складі Національної гвардії сьогодні діють сім бригад «Гвардії наступу»: «Азов», «Буревій», «Кара-Даг», «Спартан», «Рубіж», «Хартія» та «Червона калина».

Вітаю всіх нацгвардійців України з їх днем, особливо своїх земляків із Івано-Франківська! Ми завжди з вами, 50-й полку імені полковника Семена Височана Національної гвардії України.

Слава Україні! Слава силам оборони!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Скорик Микола Леонідович, група «Платформа за життя та мир».
Будь ласка.

СКОРИК М.Л., *член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Депутатська група «Платформа за життя та мир». Шановна президіє! Шановні колеги! Шановні громадяни України! Депутатська група «Платформа за життя та мир» чітко і послідовно відстоює у Верховній Раді питання, пов'язані з якнайшвидшим відновленням у нашій країні миру і територіальної цілісності. Думаю, що ми маємо здійснити все, щоб люди відчули ті кроки, які Верховна Рада повинна зробити задля цього. Нам слід зрозуміти, що питання миру – найголовніше. Хочеться побажати нашим переговорникам успіху в перемовинах для того, щоб Україна досягла мети щодо скорішого відновлення миру і територіальної цілісності нашої держави, щоб умови були якнайсправедливішими для нас.

Війна призвела до багатьох проблем в економічній і соціальній сферах, влада має вирішувати ці питання. Я кажу про владу, маючи на увазі як виконавчу, так і законодавчу. Дуже добре, що ми відновили «годину запитань до Уряду», але, чесно кажучи, навіть під час її проведення виникає враження, що це такий собі мікс непрофесіоналізму та зневаги до Верховної Ради, важко зрозуміти, хто кому підзвітний: чи Верховна Рада Кабінету Міністрів, чи навпаки. Вважаю, що це абсолютно ненормально.

Я хочу навести такий приклад. До Верховної Ради нещодавно звернулися представники Одеської обласної ради і низки громад Одеської області щодо питання роботи акціонерного товариства «Укрпошта». «Укрпошта» – це дуже дивна організація, у якій керівництво одержує зарплату 2 мільйони гривень,

а звичайні листоноші отримують приблизно 6 тисяч гривень. Коли говорять про скорочення поштових відділень по всій країні і наші громадяни не можуть користуватися поштовими послугами, керівництво «Укрпошти» має зрозуміти, що це не просто комерційна структура, що «Укрпошта» виконує дуже серйозну соціальну...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Юрченку Олександрю Миколайовичу, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

ЮРЧЕНКО О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 211, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Гнатенку Валерію Сергійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гнатенко. Будь ласка.

ГНАТЕНКО В.С., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 49, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово! Дорогі колеги! Україна, як ніхто інший, прагне завершення цієї жахливої війни. Наші люди щодня платять найвищу ціну життям своїх близьких, своїх захисників, своїми нереалізованими планами. Ми хочемо миру, але миру справедливого, без капітуляції. Ми хочемо миру, який поверне Україні впевненість у майбутньому. Кожен із нас у цьому залі, кожен українець мріє про той день, коли вибухи стихнуть, а в наших містах знову зазвучить дитячий сміх, а не сирени.

Технічні перемовини у Саудівській Аравії є важливим кроком на цьому шляху. Ми вітаємо ініціативу США, особисто Дональда Трампа, а також готовність світу шукати рішення. Підкреслюю, нинішнього етапу недостатньо, Україні потрібне повне і всеосяжне припинення вогню. Україна вже дала свою згоду на це, бо ми розуміємо, що кожна хвилина – це врятоване життя.

Ми закликаємо світову спільноту не зупинятися на півдорозі, а разом із нами домагатися реального результату щодо припинення бойових дій та повернення до нормального життя. Війна – це не лише активні бойові дії, її наслідком є зруйновані та понівечені громади, знищена інфраструктура. За останніми даними, майже 600 мільярдів гривень потрібно для відновлення нашої інфраструктури. Це виклик, який стоїть перед усіма нами. Люди мають отримати компенсацію за своє зруйноване житло, зокрема йдеться про окуповані громади і прифронтову зону.

До того ж зазначу, що майже чотири місяці перебуває на підписанні у глави держави закон (проект [№ 11161](#)). Його необхідно негайно підписувати. Це потрібний закон, якого чекають усі громадяни України.

Відновлення починається з нас самих, з нашого вміння працювати, планувати і брати на себе відповідальність. Але для цього потрібен міцний фундамент і сильна економіка. Сьогодні ми маємо зосередитися на розвитку реального сектору економіки, не на гучних гаслах та гарних презентаціях, а на конкретних кроках, що дасть поштовх промисловості. Сильна економіка це не розкіш, а основа нашого виживання і майбутнього процвітання. Нам потрібен не зрозумілий план підтримки, не чергова наша програма «Національний кешбек» чи модні слайди, а реальні дії.

По-перше, ми маємо підтримати промисловість, забезпечити доступ підприємств до дешевих кредитів, спростити бюрократію, створити стимули для інвесторів.

По-друге, необхідно відновити повноцінну логістику. Це як артерія, через яку будуть постачатися всі території для нашого економічного зростання.

По-третє, нам потрібно інвестувати в людей, у їх освіту, дати можливість створити нові робочі місця, щоб наші люди не шукали кращої долі за кордоном, а залишалися в нашій державі. Колеги, ми зобов'язані це зробити швидко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

Я так розумію, що він передає слово Кучеренку Олексію Юрійовичу. Будь ласка, Олексію Юрійовичу.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина», голова Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства України при формуванні та реалізації цінової і тарифної політики у сферах енергетики та комунальних послуг. Я не випадково, шановні колеги, звертаю вашу увагу на цей свій статус. Саме Верховна Рада доручила мені і моїм колегам з тимчасової слідчої комісії дослідити принципові питання щодо ціноутворення у сферах енергетики та комунальних послуг. Я не хочу зараз брати на себе зайву відповідальність, тому що, безумовно, комісія – це колегіальний орган, вона буде затверджувати звіт, а потім і Верховна Рада, але хочу висловити свою суб'єктивну оцінку. На моє глибоке переконання, за результатами чотирьох місяців роботи ТСК однозначним є сумний висновок: практично все, що має місце при ціноутворенні, управлінні, прийнятті управлінських рішень в енергетиці та щодо комунальних послуг, відбувається з порушенням законодавства як мінімум і є очевидним наслідком прийняття неправильних та непрофесійних управлінських рішень.

Тепер конкретно по фактах і секторах.

Газ. Ви всі знаєте, що вже закінчується опалювальний сезон, вперше в історії України наприкінці березня. Зрозуміло, що це вимушені робити органи

місцевого самоврядування, але основною причиною є нестача газу. Ми закінчуємо цей опалювальний сезон з рекордно низькими запасами газу. Ми закінчуємо цей опалювальний сезон, розуміючи, що нам треба імпортувати мінімум 4 мільярди кубів газу. Грошей на це, на жаль, у компанії «Нафтогаз України» немає. Фінансовий стан компанії вкрай поганий. Це пов'язано з величезними помилками, які були зроблені під час так званого корпоративного управління цією компанією, зокрема з боку Кабінету Міністрів як акціонера. Потрібно рятувати компанію «Нафтогаз України», але одночасно треба розібратися, хто має відповідати за цю ситуацію.

Така сама ситуація на енергетичному ринку. До речі, одразу скажу попередні висновки: ціни на енергоносії, електроенергію, газ, які сьогодні є для населення і підприємств теплокомуненерго, абсолютно покривають витрати. Тому коли в травні будуть намагатися підвищити тарифи для населення, ми попереджаємо, що виступаємо категорично проти цього і вимагатимемо розслідування, обґрунтування, визначеності відповідальності тих, хто довів енергетичний, газовий і комунальний ринки, ці сфери, до вкрай ганебного стану, який можна назвати одним словом – колапс.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріз Ірина Василівна, фракція «Європейська солідарність».

Передає слово Порошенку Петру Олексійовичу. Будь ласка.

ПОРОШЕНКО П.О., *член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Шановні колеги, насамперед вітаю вас із Благовіщенням! Бажаю, щоб країна нарешті почула добру новину про мир, про збереження України. Але вчора ввечері я з подивом почув від Президента Сполучених Штатів Америки Дональда Трампа під час його вечірнього брифінгу про те, що переговори у Саудівській Аравії проходять дуже добре, що обговорюються не мир і припинення вогню, а питання територій, карт, передачі атомних електростанцій, причому не в управління, а у власність, позиції щодо розширення угоди про корисні копалини, можливо, порти, залізниці.

Друзі, хіба із зарубіжних засобів масової інформації ми повинні дізнаватися про тривожний порядок денний? І хто уповноважував невідому делегацію, яка поїхала до Саудівської Аравії, обговорювати саме це? Ані вони, ані Президент не мають таких повноважень. Це повноваження Верховної Ради України. Я наполягаю на тому, щоб ми якнайшвидше організували зустріч керівників фракцій і груп із Президентом, мали можливість обговорити ту тривожну, якщо не критичну ситуацію.

Друзі, ще в листопаді-грудні тут розглядалися потужні та незламні План перемоги і План внутрішньої стійкості України. Подивіться, який короткий

проміжок часу. Мені цікаво, який порядок денний сьогодні? Чотири абсолютно непотрібні законопроекти. А де підтримка армії? Де про ПДФО? Де заборона месенджеру «Telegram»? Де захист місцевого самоврядування? Нецікаво. Тому що влада планує займатися чим? Виборами. Саме тому переслідується опозиція. Саме тому замість армії фінансується найдовший і найдорожчий в історії виборчий ролик, який має назву «Єдиний марафон». Саме тому правоохоронні органи перетворюються на каральні. Саме тому знищуються незалежність судів, місцеве самоврядування. Адже вони готуються до виборів. А це означає смерть єдності, послаблення держави...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час для виступів вичерпано. Шановні народні депутати, прошу зайняти свої місця.

Відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного пропоную провести сигнальне голосування. Перед голосуванням прошу народних депутатів перевірити наявність особистої картки у пульті, що на вашому робочому місці. Нагадую, необхідно одночасно утримувати сенсорну кнопку та зелену кнопку «За» до появи результатів голосування на табло.

Шановні колеги, готові взяти участь у сигнальному голосуванні? Прошу взяти участь у сигнальному голосуванні.

«За» – 221.

Проголосували: за – 221, проти – 10, утрималися – 3, не голосували – 87.

Дякую, колеги.

Перелік питань, який був попередньо узгоджений на засіданні Погоджувальної ради, вам надано. Переходимо до їх розгляду.

З процедури?

Гончаренко – з процедури. Тільки з процедури. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Дякую. Шановний пане Голово! Минулого пленарного тижня Верховна Рада за моєю пропозицією прийняла рішення про запрошення до парламенту міністра закордонних справ пана Сибіги для того, щоб він розповів про хід перемовин щодо миру в Україні. На жаль, він не прийшов, хоча головуючий зачитав лист про те, що в міністра начебто дуже важливі зустрічі з міністрами закордонних справ, якщо я не помиляюся, Австрії та Португалії, саме тому він прийти не може, але ніби готовий прийти пізніше.

Хочу дізнатися, чи в нього вже два тижні тривають ці дві зустрічі та коли він нарешті прийде до Верховної Ради на запрошення для того, щоб розповісти

нам, що відбувається на перемовинах. Ми ж про все дізнаємося тільки із закордонних ЗМІ, що є просто божевіллям.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексію Олексійовичу.

Наскільки я знаю, цього тижня міністр закордонних справ буде в залі засідань і надасть інформацію, про яку його запитувала Верховна Рада.

Дякую.

Шановні колеги, переходимо до розгляду питань порядку денного.

Железняк Ярослав Іванович. Тільки з процедури. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Пане Голово, раді бачити вас знову в залі, сподіваємося, що ви налаштовані на активну роботу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це від вас теж залежить.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Поки ми минулого тижня в четвер очікували голову Управління державної охорони України, якого запросили, але, на жаль, так і не отримали відповіді, чому він не прийшов, засідання Ставки Верховного Головнокомандувача завершилося, розгляд усіх інших питань завершився. Знаю, що сьогодні колеги знову зіткнулися з проблемою допуску до парламенту.

Перше. Хотів би дізнатися, чому досі немає доповіді голови Управління державної охорони України.

Друге. Ми як парламент прийняли рішення включити до порядку денного ваш законопроект [№ 11387](#) про відповідальність за неприбуття на засідання парламенту на засіданні Погоджувальної ради і розглянути це питання. Я хочу дізнатися, чому його немає першим питанням, як це проголосував український парламент, було 230 голосів. Чому цей законопроект не включено?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Одразу дам відповідь на два ваші питання, якщо дозволите.

Щодо першого. Нагадую, коли ставилося це питання, була визначена конкретна година прибуття відповідної особи, яка була запрошена до Верховної Ради, і саме на цю годину людина не з'явилася з тих причин, що були оголошені.

Щодо законопроекту. Справді, це було проголосовано саме у форматі: внести пропозицію Погоджувальній раді розглянути те, про що ви сказали. Вчора я порушив це питання на засіданні Погоджувальної ради, але пропозиція не була підтримана.

Дякую, шановні колеги.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку фінансової інклюзії в Україні» ([№ 13018](#)), а також альтернативних до нього законопроектів [№ 13018-1](#) та [№ 13018-д](#).

Прошу народних депутатів зайняти свої місця, тому що першим буде голосування про включення проектів до порядку денного.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії законопроектів № 13018, № 13018-1 і № 13018-д.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цих законопроектів за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, для представлення першого проекту закону запрошую до слова народну депутатку України Василевську-Смаглюк Ольгу Михайлівну. Будь ласка, Ольго Михайлівно.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 96, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Статистика останніх років свідчить про системні проблеми у фінансовому секторі України. За офіційними даними, на 1 січня 2022 року, тобто на момент до повномасштабного вторгнення, в Україні працювало понад 6 тисяч 600 банківських відділень, однак на початку 2025 року їх кількість скоротилася до 5 тисяч, а це означає, що за три роки ми втратили чверть банківської мережі. На практиці це означає, що десятки тисяч наших громадян, особливо в сільській місцевості, на звільнених і прикордонних територіях, залишилися без доступу до банківських послуг. Малий бізнес у цих регіонах позбавлений можливості отримувати кредити і проводити безготівкові операції. Готівковий обіг зростає, а це створює ризики корупції, шахрайства та збільшення тіньового сектору економіки.

Періодично я чую аргументи, що зменшення кількості відділень не є критичним, бо в епоху цифрових технологій більшість фінансових операцій можна здійснювати онлайн, але реальність трохи інша. За даними Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку, у 2023 році доступ до фіксованого інтернету мали лише 60 відсотків населених пунктів. Свіжих даних немає, але, дійсно, наші люди позбавлені можливості отримувати банківські послуги онлайн.

Цим законопроектом про банки фінансової інклюзії розв'язується ця проблема. Він повністю відповідає нашим міжнародним зобов'язанням, а також

його прийняття дасть змогу людям отримувати банківські послуги, що сприятиме розвитку нашої економіки на прикордонних, прифронтових і важкодоступних територіях.

Прошу вас підтримати законопроект у першому читанні.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова автора альтернативного законопроекту народного депутата України Ковальчука Олександра Володимировича. Будь ласка, Олександр Володимировичу.

КОВАЛЬЧУК О.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»).* Рівненщина. Шановні народні депутати! Шановні українці! Так, дійсно, нами був доопрацьований альтернативний до основного законопроект, яким, по суті, не змінюються основні принципи і правила, встановлені цим новаторським, по-справжньому реформаторським законопроектом. Єдине, ми дещо розширили можливості надавача послуг, щоб забезпечити потреби мільйонів українців, а це близько 3,2 мільйона людей, які не отримують таку послугу, як українці на всій території України. Це люди, які перебувають на віддалених територіях, на територіях, які в скрутному стані на сьогодні, люди з особливими потребами, з інвалідністю, ветерани, особи з обмеженими можливостями руху. У своєму альтернативному законопроекті ми врахували побажання і операторів, і Національного банку України, і Міністерства фінансів України.

Хочу також повідомити, що поданий третій законопроект з літерою «д», який зараз буде представлений і який автори як основного, так і я як автор альтернативного проекту підтримуємо та просимо вас також підтримати.

Дякую, колеги. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Запрошую до виступу від авторів доопрацьованого законопроекту і від комітету Данила Олександровича Гетманцева. Даниле Олександровичу, будь ласка, представте і доповідь, і рішення комітету.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., *голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Дякую. Шановні колеги, ми пропонуємо вам сьогодні розглянути достатньо простий, але дуже потрібний для людей законопроект. Мова йде про надання банківських послуг «останньої милі».

У чому річ? Річ у тім, що комерційні банки, зважаючи на те, що їх основною метою є отримання прибутку, залишають села, важкодоступні райони,

і банківські послуги, а це обслуговування депозитів, перерахування грошей, стають не доступні тим людям, які живуть у цих віддалених населених пунктах. На жаль, цих пунктів у зв'язку з військовими діями стає більше, бо це також і прифронтові регіони. Це велика проблема для нашої країни.

Законопроектом пропонується створити дуже прості умови, тобто обмежену банківську ліцензію для учасників ринку, які будуть надавати послуги фінансової інклюзії, тобто послуги, яких потребують люди у віддалених регіонах. Ним передбачається, що банки з такою обмеженою ліцензією будуть надавати послуги лише фізичним та юридичним особам з обсягом річного доходу до 5 мільйонів євро, але зможуть надавати ці послуги поза межами приміщення банку. У такий спосіб ми забезпечуємо попит на цю послугу, яка на сьогодні не задовольняється за рахунок комерційних банків.

Комітет розглянув обидва законопроекти – основний і альтернативний та, провівши консультації з представниками банківської спільноти і народними депутатами, авторами цих законопроектів, яким я дуже вдячний за законодавчу ініціативу, прийняв рішення про внесення на розгляд Верховної Ради України доопрацьованого законопроекту. Комітет просить, зважаючи на його рішення, підтримати редакцію доопрацьованого комітетом проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку фінансової інклюзії в Україні» в першому читанні за основу. Ми обіцяємо до другого читання, врахувавши всі ваші пропозиції, доопрацювати цей законопроект.

Прошу голосувати зеленою кнопкою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Даниле Олександровичу.

Шановні колеги, прошу представників фракцій і груп для обговорення цього питання записатися на виступи: два – за, два – проти.

Крулько Іван Іванович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Юлії Володимирівні Тимошенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Юліє Володимирівно.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги народні депутати, ви прекрасно пам'ятаєте, як, починаючи з 2015 року, знищувалася національна банківська система, коли понад 100 банків в Україні, по суті, були стерті з лиця землі, коли мільйони українців, зокрема десятки тисяч підприємців, були

позбавлені своїх фінансових ресурсів, які зберігалися на депозитах, застав, які вони віддавали в ці банки саме для того, щоб розвиватися і отримувати кредити. Україні було завдано нищівного удару, українській банківській системі. І досі розбазарюють майно українських підприємців через Фонд гарантування вкладів фізичних осіб. Це був армагеддон у банківській системі України. Після того українські банки, по суті, припинили існування. Тепер намагаються замінити українську банківську систему сурогатом, що не буде повноцінною банківською системою, а лише такими собі фінансовими бутиками з обмеженими правами і обмеженими можливостями як у громадян України, так і у підприємців.

Наша фракція не буде голосувати за цей законопроект, тому що ми вважаємо, що в Україні має функціонувати повноцінна, нормальна банківська система. Треба повернути наші банки, які успішно працювали в українському фінансовому просторі. А такі сурогатні фінансові системи функціонують у слаборозвинутих країнах, там, можна сказати, взагалі банківські системи відсутні. Не перетворюйте Україну на країну третього світу. Ми не будемо голосувати за...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Ташевій Тамілі Равілівні, фракція «Голос». Будь ласка.

ТАШЕВА Т.Р., *член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Вітаю! Прошу передати слово колезі Цабалю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Володимирович Цабаль. Будь ласка.

ЦАБАЛЬ В.В., *секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Шановні колеги, фінансова інклюдія – це дуже добре, ми повинні це підтримати. Наша фракція проголосує за цей законопроект. Але я хотів би порушити інше питання, яке дотичне до того, що розглядається в цьому законопроекті.

Прошу наш уряд і профільний комітет звернути увагу на те, що досі як результат націоналізації «ПриватБанку», повномасштабного вторгнення в нас частка державної власності у фінансовому секторі майже 80 відсотків. Що це означає? Що ми зараз повернулися в старі часи, коли держава була єдиним власником. Чи правильними були прийняті рішення? Так, тоді це було правильно, тому що «ПриватБанк» треба було націоналізувати, і ще додатково ті банки, які націоналізували у 2022 році. Але так не може тривати вічно, ми вже маємо почати думати про те, як після завершення воєнного стану повернути приватного власника у фінансовий сектор, тому що це допоможе розвинути конкуренцію, збільшити кредитування економіки, бо, нагадаю, зараз банки

кредитують тільки державу. У нас лише 20 відсотків кредитного портфеля банків – це кредитування бізнесу, решта – це кредитування держави. Може, нині нам це справді потрібно, але ми маємо зробити так, щоб фінансовий сектор кредитував бізнес, щоб економіка росла.

Хочу закликати і профільний комітет, і Міністерство фінансів України як представника держави, що від імені народу України виконує роль власника, почати вже задумуватися над питанням, як повернути приватного власника до націоналізованих банків.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар Михайло Леонтійович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Передайте, будь ласка, слово Ніні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Шановні українці! Хвилинку, будь ласка, послухайте дуже уважно. Автори цих проектів законів говорять про те, що в нас є ряд населених пунктів, особливо на прифронтових територіях, де відсутні банківські відділення і можливість скористатися банківськими послугами. Про які банківські послуги йде мова? Про розміщення власних коштів на депозит, надання кредитів невеличким компаніям (з оборотом за минулий рік 200 мільйонів гривень) ще й незрозуміло, з яким оформленням застави і так далі.

Ви кажете, що згодні кинути мільйони людей, як наголосили, ризикувати своїми грошима. Розумієте, приходить представник банку фінансової інклюдії, працівник АТ «Укрпошта» з написом на одязі «пошта-банк», до людини, яка не може рухатися, і обіцяє різні відсотки, каже про те, що буде відкрито депозит, що через рік вона стане мільйонером, заробить багато грошей. Потім цей працівник іде собі. Чи відніс він до банку гроші, чи оформив депозит, чи вніс до системи дані про те, що взяв гроші у пенсіонера, який не може ходити або не має опікунів?

Ви породжуєте абсолютно нову шахрайську систему. Ви породили нову систему, коли легалізували гральний бізнес, а тепер не розумієте, звідки беруться 100-мільярдні обороти на рік і що за гроші крутяться в цій системі. Так це одне. А зараз ви пенсіонерів і людей, які не можуть рухатися чи з різних

причин не можуть дійти до банківських відділень, включаєте в зону ризику. Мені здається, що цього робити не можна або треба, щоб був ряд виключень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Воронько Олег Євгенійович. Будь ласка.

ВОРОНЬКО О.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 103, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Дорогі колеги! Банки фінансової інклюзії – це новий тип банків, які працюватимуть для людей і малого бізнесу. Я щиро вірю, що це великий крок уперед. Вони зможуть видавати кредити, відкривати рахунки, допомагати із здійсненням платежів. Усе це вони зможуть робити без зайвих перешкод, навіть не доведеться їхати у відділення, послуги можна буде отримати вдома або через агентів, наприклад «Укрпошту».

Це реальна підтримка для тих, хто хоче розвиватися, але не має доступу до великих банків. Особливо це важливо зараз, коли через війну багато людей і малих підприємств залишилися без нормального доступу до банківських послуг. Банки фінансової інклюзії стануть для них рятівним колом. Національний банк України як регулятор ретельно стежитиме за їх роботою.

Депутатська група «Відновлення України» підтримує цей законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Василевська-Смаглюк, фракція «Слуга народу», виступ 1 хвилина. Будь ласка.

Шановні колеги, після цього голосуємо.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Шановні колеги, ті з вас, хто зараз проголосує проти цього законопроекту, і ті, хто агітує голосувати проти інших, скажіть мені, будь ласка, що ви можете запропонувати бабусі, яка живе на прикордонній території, та бізнесу, який щойно деокупували і який намагається якось відновитися, взяти кредит? Що ви скажете інваліду, якому важко поїхати маршрутною за 60 кілометрів і який має заплатити останнє за проїзд, щоб зняти кошти? Банки фінансової інклюзії мають такі самі зобов'язання щодо ліцензування, регулятора та моніторингу, як і банківські установи, що працюють зараз, відтак жодних проблем немає з тим, щоб дати людям можливість доступу до мінімальних банківських послуг. Це сьогодні залежить від вас.

До другого читання законопроект буде значно доопрацьований, гарантії...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу... (*Шум у залі*). А, з процедури?

Юліє Володимирівно, прошу тільки з процедури, інакше я вимушений буду вимкнути мікрофон.

Юлія Володимирівна Тимошенко – з процедури, і голосуємо. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. За цей законопроект не можна голосувати, тому що не треба було АТ «Ощадбанк» знищувати, не треба було забирати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юліє Володимирівно, стоп, це не з процедури, я просив з процедури.

Друзі, переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, прошу зайняти свої місця, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку фінансової інклюзії в Україні» ([№ 13018-д](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 269.

Рішення прийнято.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

Дякую, шановні колеги. Ідемо далі.

Шановні народні депутати, Верховна Рада України 17 грудня 2024 року за наслідками розгляду пропозицій Президента України до Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання земельних ділянок для розбудови цифрової інфраструктури» (проект [№ 9549](#)) направила зазначений закон на доопрацювання до Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики для комплексного опрацювання таких пропозицій. Доопрацьований головним комітетом закон повторно внесено на розгляд Верховної Ради України.

Ми домовилися так: 2 хвилини – доповідь і голосуємо.

Запрошую до слова голову Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики Олександра Васильовича Гайду. Вам надається 2 хвилини для того, щоб розповісти про те, що доопрацьовували, і голосуємо. Будь ласка.

Голосуємо? Добре.

Прошу зайняти свої місця, переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про повторне прийняття повернутого з пропозиціями Президента України та доопрацьованого комітетом Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів

України щодо використання земельних ділянок для розбудови цифрової інфраструктури» (проект № 9549) у цілому з необхідним техніко-юридичним доопрацюванням. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 271.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

З процедури – Артур Володимирович Герасимов. Тільки з процедури. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, прошу уважно послухати. Під час попередніх пленарних тижнів ми з вами (дякую всім за це) «збили» поправку, якою Міністерство економіки України хотіло підвищити своїм працівникам заробітні плати. У законопроекті, що ми зараз будемо розглядати, поправка 6 саме про це, тобто вони знову хочуть підвищити заробітні плати, зробивши їх значно більшими, ніж нині у солдатів на фронті.

Звертаюся до кожного з проханням, бо на врахуванні цієї поправки буде наполягати, наскільки я зрозумів, представник фракції «Слуга народу» Ключко, не голосувати і не підтримувати її. Зараз усі гроші мають бути спрямовані не на підвищення і так високих зарплат працівників Міністерства економіки України, а на нашу армію і Збройні Сили України.

Щиро вам дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну службу» щодо удосконалення порядку співвідношення між рангами державних службовців і рангами посадових осіб місцевого самоврядування, військовими званнями, дипломатичними рангами та іншими спеціальними званнями та зарахування до стажу державної служби часу роботи на деяких посадах у військових адміністраціях» ([№ 9478](#)).

Шановні колеги, наскільки я розумію, свою поправку 6 просить поставити на голосування для повного врахування Ключко, так? Хто? Літвінов. Співавтор цієї поправки?

Поправка 6. Літвінов. Я правильно розумію? Будь ласка.

ЛІТВІНОВ О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 178,

Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги! Подана мною у співавторстві з народним депутатом Андрієм Ключком поправка 6 комітетом була врахована частково. Комітет підтримав її з виключенням положення щодо обчислення розміру надбавки за вислугу років державним службовцям Апарату Верховної Ради України відповідно до законодавства, що діяло на час набуття відповідного стажу.

Колеги, врахування цієї поправки у повному обсязі сприятиме збереженню інституційної пам'яті співробітників Апарату Верховної Ради України, недопущенню звуження існуючих прав державних службовців відповідно до вимог статті 22 Конституції України і фактично це є однією з особливостей парламентської служби. Нашим позитивним голосуванням ми підтримаємо мотиваційну складову для державних службовців Апарату Верховної Ради України.

Колеги, прошу проголосувати за і врахувати повністю поправку 6.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо поправки 6. Будь ласка.

ЧОРНИЙ Д.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 34, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Поправку 6 авторства народних депутатів Ключка і Літвінова комітет врахував частково в тій частині, яка розглядалася в законопроекті [№ 8222](#). Але взагалі логіка тут є, тому прошу колег врахувати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 6 авторства Ключка і Літвінова комітетом врахована частково. Автор просить поставити її на голосування для повного врахування. Комітет свою позицію висловив.

Ставлю на голосування поправку 6 для повного її врахування. Прошу голосувати.

«За» – 248.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, далі у мене така інформація: 2 хвилини – Геращенко Ірина Володимирівна, ще на одній поправці наполягає Лозинський Роман, і після цього голосуємо законопроект.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія

«Європейська солідарність»). Шановні колеги, ми обговорюємо питання про внесення змін до Закону України «Про державну службу», яку ви фактично знищили. Минулого тижня представники фракції «Європейська солідарність» намагалися відвідати в Офісі Президента України приймальню громадян. Так ось, там висить замок, нікого немає, хоча вона має працювати, державні службовці там отримують дуже добру заробітну плату.

Хочу нагадати, що 145 тисяч громадян України зібрали підписи під петицією проти свавілля, незаконних санкцій проти п'ятого Президента України Порошенка. Але це підписи не стосовно Порошенка, вони щодо питання правової держави, бо в державі, що йде до Європейського Союзу, не може бути позасудових санкцій, які однією людиною в країні використовуються як розправа. Це вже має системний характер.

Я хочу поінформувати вас про те, що Порошенко виграв суд проти прикордонників, які не випускають членів нашої команди на міжнародні зустрічі. Я знаю, що тут 45 народних депутатів із фракції «Слуга народу» підписували листа до регламентного комітету з вимогою взагалі вигнати Порошенка із залу. Це ненормально, коли у нас уся репресивна машина працює проти опозиції.

Фракція «Європейська солідарність» нагадує, що ви йшли під гаслами бути «слугами» народу, захищати і спілкуватися з народом, але ключовий «слуга» сидить у бункері за парканом і жодним чином не спілкується з цим народом.

У нас немає іншого виходу, як принести ці підписи члену Ради національної безпеки і оборони України пану Стефанчуку та представниці Президента України у Верховній Раді України пані Галині Михайлюк і вимагати від них передати їх адресату. Вибачте, будь ласка, 145 тисяч українців – це велика кількість небайдужих громадян, які вимагають від влади дотримуватися законодавства, а не займатися свавіллям. Тому сьогодні ці підписи тут.

Ми також підготували депутатські запити до Офісу Президента з вимогою надати відповідь...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, далі у нас... (*Шум у залі*). Ні, можна забрати звідси, поставте туди, заберіть у торцевий куток. Дякую. Так, усе туди, у куток.

Шановні колеги, далі буде виступ Лозинського щодо своєї поправки 15, після цього 3 хвилини – Разумков, і голосуємо.

Роман Лозинський. Будь ласка.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Колеги, хочу звернути вашу увагу на поправку 15. Про що вона? Цей зал, практично кожен із вас, конституційною більшістю, тобто більше 300 голосів, дев'ять місяців

тому проголосував за прийняття закону (проект [№ 9559-д](#)) про виділення коштів на сили безпеки і оборони, про право органів місцевого самоврядування розпоряджатися своїми коштами для підтримки сил безпеки і оборони. Понад 300 голосів, конституційна більшість дев'ять місяців тому проголосувала в цьому залі за прийняття рішення.

Про що ця поправка? Поправкою пропонується законопроект, який зараз буде голосуватися, пов'язати із законом (проект № 9559-д), тобто цей закон набирає чинності тоді, коли Президент підпише закон (проект № 9559-д).

Шановні колеги, поважайте себе, тому що ви голосуєте, а закони не підписуються. Ганьба!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ЧОРНИЙ Д.С. Комітет розглянув на своєму засіданні поправку 15 авторства Романа Лозинського. Дійсно, у ній пропонується пов'язати чинність цього закону із підписанням іншого.

Комітет прийняв рішення відхилити цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 15 авторства Лозинського для її врахування. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 165.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, я обіцяв Разумкову дати 3 хвилини для виступу, потім вам – 2 хвилини, і голосуємо.

Разумков Дмитро Олександрович – 3 хвилини, потім Герасимов Артур Володимирович – 2 хвилини, і голосуємо.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, скажіть, будь ласка, вам не набридло, коли кожного разу надівають одне і те саме на голову? Ви сьогодні врахували поправку 6, якою дається можливість підвищити зарплати службовцям Міністерства економіки України, Міністерства цифрової трансформації України, Міністерства фінансів України, Міністерства... Що там ще? Якого ще? Ви ж минулого разу в цьому залі за це не проголосували. Ви не голосуєте про підвищення зарплат військовикам, учителям, медикам, але голосуєте про підвищення зарплат у міністерствах. Скажіть мені, будь ласка, підвищили зарплату людям? Ні. «Мінімалка» залишилася? Залишилася. Скільки отримує людина, яка працює в дитячому садочку? Мінімально отримувала 3 тисячі 600 гривень, а зараз, можливо, трошки більше. Це ставка, найменша ставка, що є в дитячому садочку. А в міністерствах – ви підвищуєте. Вам не соромно кожного разу за це голосувати, ви ж минулого разу включили голову і за це не проголосували.

Не голосуйте за цей законопроект. Не давайте за нього голоси. Направте його на повторне друге читання. Виключіть цю поправку. Нормальний проект закону, хай буде.

Взагалі запитання до комітету: а як ви сюди запхали цю норму знову? Не було застосовано статтю 116 Регламенту Верховної Ради України, що не давало можливості підвищувати зарплати у міністерствах.

Сьогодні у нас чотири питання на порядку денному: одне з них стосувалося того, що Президент дозволяє знищувати і забирати майно на заході України, у Закарпатській області, друге – підвищення зарплат у міністерствах, третє – пов'язане з розширенням повноважень Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України... Кожного разу пхають цей проект закону, сьогодні так само. Чому вони такі важливі? Чим важлива вся ця інфраструктура, яку вони просто хочуть під себе підім'яти? Це не їх функціонал. Ви і їм підвищуєте, усім, кому необхідно, підвищуєте зарплати. Необхідно для кого? Та для кого завгодно, але не для українського народу. Потім за це ще й голосуєте.

Не голосуйте за цей законопроект. Направте його на повторне друге читання, і далі будемо розбиратися. Хай скорочують строки, виключають цю ганебну поправку. Усі, хто проголосує зеленою кнопкою, ви ж розумієте, що підвищуються зарплати не простим людям, а чиновникам. Подивіться на результати нашої роботи, єдині, кому підвищують зарплати нині в Україні, – це державні службовці. Не молодим спеціалістам, а міністрам, заступникам і тому подібне. Перестаньте займатися дурницею.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артуре Володимировичу, виступ 2 хвилини, і після цього голосуємо. Будь ласка.

Шановні колеги, підготуйтеся.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні колеги! Насамперед я вважаю, що сьогодні просто несправедливо, реально несправедливо підвищувати зарплати чиновникам у міністерствах, і не підвищувати їх в армії, не підвищувати їх людям. Це несправедливо і неправильно.

Ще є і другий бік медалі. Дивіться, ви самі знаєте, що на більшість засідань комітетів міністри не ходять. Гаразд міністри, але дуже часто навіть заступники міністрів не ходять. От зараз буде голосуватися законопроект, який потрібен Кабінету Міністрів України, а ви бачите тут Прем'єр-міністра України, міністра?

Далі. Коли відбуваються міжнародні зустрічі і їх організовує Кабінет Міністрів, народних депутатів не запрошують, і з монобільшості не запрошують. Це питання поваги. А повага виникає тоді, коли парламент показує свою суб'єктність. Я дуже вас прошу подумати про це і не голосувати за цей проект закону, направити його на повторне друге читання для того, щоб виключити звідти положення про підвищення зарплат у міністерствах, залишити все, що

там є. Чому? Тому що тоді вони почнуть вас поважати, зрозуміють, що в парламент треба приходити, що треба спілкуватися.

Наведу вам дуже простий приклад. У ті рідкі моменти, коли до нас приходять міністри і заступники міністрів, а ви бачили, що вони приходять у костюмах і краватках, як мінімум у військовій формі. А пам'ятаєте, як було раніше? Спортивні костюми. Пам'ятаєте, що сталося, після чого вони змінили свою позицію? Після того як парламент, ви, монобільшосте, поставили їх на місце і сказали, що, вибачте, це не власна квартира, вдягатися треба нормально, коли ідете сюди, у парламент. І вони зрозуміли, бо це було правильно.

Не голосуйте зараз за цей законопроект.

Щиро вам дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу народних депутатів зайняти свої місця, переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну службу» щодо удосконалення порядку співвідношення між рангами державних службовців і рангами посадових осіб місцевого самоврядування, військовими званнями, дипломатичними рангами та іншими спеціальними званнями та зарахування до стажу державної служби часу роботи на деяких посадах у військових адміністраціях» ([№ 9478](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

Шановні колеги, надійшла заява від двох депутатських груп – «Довіра» і «Партія «За майбутнє» – з вимогою оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Запрошую до слова Павла Андрійовича Бакунця. Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* Україна починається з тебе. Дорогі українці, президіє, народні обранці, сьогодні я вітаю всіх вас із Благовіщенням! Хай добра звістка прилине до кожної родини, до кожного з вас про мир, про добро, про незалежність, про подальший проєвропейський вектор і територіальну цілісність України, про повернення наших захисників, усіх живими і здоровими до своїх домівок!

На жаль, 26 років тому негативна звістка сколихнула все українське суспільство, звістка про загибель людини, ім'я якої назавжди вписане в історію боротьби за незалежність України. «Дай Боже нам любити Україну понад усе сьогодні – маючи, щоб не довелося гірко любити її, втративши. Настав час великого вибору: або єдність і перемога та шлях до світла, або поразка, ганьба і знову довга дорога до волі». Вячеслав Чорновіл. Він добре знав, що свобода ніколи не дається легко.

Прошу сьогодні в цьому залі хвилиною мовчання пом'янути світлу пам'ять великого державного будівничого Вячеслава Чорновола.

(Хвилина мовчання).

Хай життєвий шлях Вячеслава Чорновола буде для всіх вас прикладом того, як працювати чесно, як працювати відповідально для України і українців, чого, власне, ви тут і зібрані завдяки українцям.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, дякую вам.

Світла пам'ять Вячеславу Максимовичу.

Шановні друзі, переходимо до наступного питання – це проект Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань адміністративної відповідальності за порушення митних правил» ([№ 10257](#)).

У нас була спочатку одна домовленість, але зараз: 3 хвилини – Южаніна, після цього ми... *(Шум у залі).*

А, ще будуть поправки, Дмитре Олександровичу? Добре.

Тоді спочатку 3 хвилини – Южаніна.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги, на жаль, мені зараз навіть важко говорити, тому що, голосуючи за банки і фінансову інклюдію, ви забули про безпеку рідних, знайомих і незнайомих також. Мене дивує позиція деяких фракцій і груп, які чи то насправді так думають, чи на них вплинули, щоб вони голосували. Ми із вами цей проект закону вже навіть не підтримували, щоб направити його до комітету для підготовки на повторне перше читання. Мені здається, що цей вплив, зокрема і деструктивної монобільшості, дуже викривлює роботу парламенту.

Не забувайте, будь ласка, коли ваші рідні та знайомі будуть плакати від шахрайства, яке ви зараз можете дозволити, ви будете винні в цьому. Насправді достатньо було би дати змогу державному «ПриватБанку» надавати послуги поза межами відділень банків у тих віддалених населених пунктах, де в цьому дійсно є потреба, і це повністю задовольнило б усі групи населення. Ви головою не думаєте і провокуєте все нові схеми шахрайства, які швидко народжуються в нашій країні.

Щодо цього проекту закону. Насправді дуже добре відпрацювали в комітеті саме ті зміни, які потрібно було внести на основі рішень Конституційного Суду України. Зокрема призначення штрафів за порушення митного законодавства, щоб штрафи залежали від суті порушення і взагалі його змісту. У цій частині, думаю, комітет відпрацював дуже добре. Ще було декілька поправок, які справді є суттєвими і важливим.

У цілому, мені здається, що Митний кодекс України усе більше набирає рис саме того європейського законодавства, яке нам треба обов'язково імплементувати. Але те, як виконується Митний кодекс України на місцях митниками, потребує нашої додаткової уваги. Тут нікуди не дінешся, багато норм перекручуються і застосовуються у спосіб, який чомусь прийнятний митнику, а не так, як написано в Митному кодексі України. На жаль, таке є.

Думаю, що є ще одне важливе для комітету питання. Наприклад, ті, хто займається «оборонкою» і навіть збирає дрони, не знають, до кого звертатися щодо розширення переліку пільгових національних товарів, які використовуються для виробництва товарів військового призначення. Нам треба якось організувати цю роботу і почути людей для того, щоб комітет міг враховувати такі пропозиції під час кожного розгляду поправок до Митного кодексу України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, далі у нас 6 хвилин – Разумков, після цього він ще просить дати йому 2 хвилини і поставити одну поправку на голосування для підтвердження, наскільки я розумію, але 6 хвилин замість своїх 11 поправок.

Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О. Колеги, відбувається щось дуже дивне в цій країні: ми, з одного боку, почали готуватися до виборів, як Янукович із законами 16 січня, і сьогодні з порядку денного зняте питання про фактично безмежне розширення повноважень Національної гвардії України... Ви до чого готуетесь? До майданів? Ви до чого готуетесь? До виборів? Ви все-таки думаєте про державу чи про владу?

Паралельно ви знищуєте український бізнес, підвищуючи податки, це те, що ви вже зробили, і те, що ви плануєте зробити. Нещодавно була позиція уряду, яку він зазначив як звіт щодо своєї програми, якою повністю хочуть знищити фізичних осіб – підприємців. Так у вас це добре виходить навіть у рамках тих законів, що вже є. Ви успішно поборолися і знищили близько 100 тисяч ФОП. За кожним таким ФОП стоїть мінімум дві-три людини. Я зараз навіть не про родини кажу, які фактично живуть за ті доходи, що приносять ФОП до родин. А ви успішно це зробили, лише за січень закрили 61,5 тисячі ФОП.

Зараз ви намагаєтеся розширити повноваження правоохоронних органів. Ви намагаєтеся розширити повноваження органів, які важко назвати

правоохоронними, такі як Державне бюро розслідувань тощо. Ви перетворюєте Україну на поліцейську державу. Я не розумію, навіщо ви це робите і чому історія вас нічому не вчить. Думаю, що багато можна пригадати різних прикладів, але найяскравішим – є прийняття законів 16 січня, і ви продовжуєте за таке голосувати.

Цим законопроектом ви намагаєтеся перекласти відповідальність за корупцію на митниці на людей, на бізнес. Так, я розумію, що в бізнесі іноді незаконно перетинають кордон, це називається контрабанда. Але контрабанда ніколи не існувала б, якби не кришувалася владою, якби не кришувалася на митниці, якби не кришувалася в парламенті, якби не кришувалася на рівні Кабінету Міністрів України, профільного міністерства, керівництва держави, і до війни вона давала в «чорну касу» близько 12 мільярдів гривень щомісяця. Це мінімальні обрахунки, які були. На рік це близько 150 мільярдів гривень. Це мінімальні обрахунки.

Замість того, щоб боротися з реальною корупцією, замість того, щоб закривати дірки, ви створюєте ще один механізм заробітку в чийсь кишені, коли фактично вводите таку відповідальність стосовно людей, які везуть товари. Вони навіть не завжди знають, що везуть, але ви саме їх робите крайніми у цьому процесі. Ви робите так, щоб бізнес перестав взагалі працювати в «білу». Ви робите так, щоб український бізнес перестав існувати. Це призведе до того, що не буде надходжень податків до державного бюджету, це призведе до того, що ви не зможете забезпечити українську армію, яка сьогодні боронить нашу з вами державу, це призведе до того, що ви не зможете забезпечити потреби ветеранів після війни і потреби соціального сектору, який ви нині фактично знищуєте, коли робите все для того, щоб український бізнес просто перестав існувати.

Скажіть мені, будь ласка, це нова стратегія знищення України чи нерозуміння, до чого призводять ваші голосування? Про це ж написано в пояснювальних записках, висновках Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, елементарній аналітиці, про це пишуть бізнес-асоціації. Ви всі розумні люди, вмієте читати, відкрийте *Facebook* і подивіться, що там написано, відкрийте свою пошту і подивіться листи, які вам надходять, просто рахуйте не на один крок, а на два-три вперед. Ви зараз знищите і експорт, і імпорт до України, ви створите ще одне дуже вузьке «горлышко» для митниці, де корумповані митники, представники митниці, тому що, мабуть, не всі будуть на цьому заробляти, робитимуть усе для того, щоб гроші спрямовувалися до «чорної каси», а не до державного бюджету. І ви за це знову голосуєте.

Сьогодні ви проголосували за підвищення зарплат у міністерствах. Скажіть мені, будь ласка, яка особливість конкретно цих чотирьох міністерств, за що ви проголосували? Думаю, що кожному громадянину України, який нині нас слухає, варто подивитися на результати цього поіменного голосування. Ще раз повторюю, що це не стосується зарплат учителів, медиків, наших військовиків, людей, які відповідають за реабілітацію ветеранів. Ні, це виключно щодо державної служби. Ви ще підвищите зарплати членам наглядових рад,

тому що їм 300, 500, 700 тисяч гривень замало. Підвищте зарплати ще тим, хто отримує 1 мільйон гривень на місяць. Ну, чому? Якщо ви так підходите до прийняття законів, це нормальний хід, нічого дивного не відбудеться.

І наостанок. Шановні колеги, скажіть, будь ласка, вам не соромно, що ми як Верховна Рада знову пробиваємо дно. Минулого тижня у нас було на порядку денному шість-сім законопроектів, а сьогодні чотири, на півтори години роботи. Це сором. Це сором для кожного, хто зараз працює в парламенті, точніше не працює.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу доповідача зайняти своє місце.

Прошу запросити народних депутатів до залу.

Ще 2 хвилини виступить Разумков, потім поставимо одну поправку на голосування, після цього проголосуємо законопроект у цілому.

Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Надаю слово Дмитру Олександровичу. Тільки скажіть номер поправки, Дмитре Олександровичу, якщо можна.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, Руслане Олексійовичу. Одну секунду, я відкрию таблицю. Обнуліль час, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, обнуліль час, будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, поправка 41 Гетманцева. У ній фактично запроваджується відповідальність за пересилання через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях товарів, наявність, найменування або назва, кількість яких не відповідають даним. Тобто, по суті, буде дана можливість перевіряти всі посилки, які рухаються на терени нашої держави. Навіть митники визнають, що не зможуть з цим справитися. Про це говорять і представники тих компаній, які займаються таким перевезенням. Отже, норми цієї поправки, якщо вони залишаться в прийнятому законі, призведуть до розвалу всієї системи відправлення – поштових скриньок, поштових переказів і поштових посилок, що нині є на теренах нашої держави. Це призведе до колапсу, до створення ще однієї корупційної лазівки. І у жодному разі не допоможе. Плюс робиться прокладка для того, щоб у майбутньому протягнути ще один закон, проект якого розглядається вашим комітетом, шановні колеги, про те, щоб знищити систему посилок, які коштують менше ніж 150 євро. Ви закладаєте підґрунтя для цього.

Будь ласка, виключіть поправку 41, не голосуйте за неї.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету щодо поправки 41.

СОВА О.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Насправді все це не так. На сьогодні посилки рухаються, ніхто не може за порушення як кількості, вказаної в митній декларації, так і назви товару ані конфіскувати, ані накласти штраф. Цим користуються контрабандисти, які пересилають величезні обсяги товарів через митне оформлення посилки, підмінюючи назву і зменшуючи кількість.

Цією поправкою ми пропонуємо і даємо право судам за результатами розгляду визначати розмір штрафу і питання конфіскації.

Комітет підтримав цю поправку, я прошу зал також її підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу народних депутатів підготуватися до голосування. Нагадую, що зараз ми голосуємо поправку 41 авторства Данила Олександровича Гетманцева, яка була врахована комітетом. Народний депутат Разумков Дмитро Олександрович просить поставити цю поправку на голосування для підтвердження. Після цього ми проголосуємо законопроект у цілому.

Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування поправку 41 авторства народного депутата Гетманцева для її підтвердження. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Переходимо до прийняття рішення щодо законопроекту.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань адміністративної відповідальності за порушення митних правил» ([№ 10257](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 265.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за результативну роботу.

Зараз я оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую про необхідність непоширення інформації щодо його початку.

Працюємо далі заради України і її майбутнього. Слава Україні!